

Persbericht

1 september 2014: Start “familierechtbanken”- gemiste kans op verplichte bijstand advocaat bij hoorrecht minderjarige

Brussel, 26 augustus 2014 - Vanaf 1 september worden familiale geschillen behandeld door de nieuwe familierechtbanken en de jeugdzaken door de vernieuwde jeugdrechtbanken, binnen de rechtbanken van eerste aanleg. In bepaalde gevallen kan de echtscheiding door onderlinge toestemming voortaan volledig schriftelijk verlopen. Daarnaast bevat de wet¹ een uitbreiding van het hoorrecht voor minderjarigen. De Orde van Vlaamse Balies, die alle Vlaamse advocaten groepeerd, betreurt dat de wetgever de bijstand van een advocaat voor de minderjarige die gehoord wordt niet verplicht heeft gemaakt.

Vanaf 1 september zullen de familierechtbanken officieel van start gaan. “Een goede zaak”, volgens advocate Liliane Versluys, voorzitter van de commissie familierecht van de OVB. “Hiermee komt er een einde aan de versnippering van de bevoegdheden in familiale geschillen en jeugdzaken tussen de vrederechters, de rechtbanken van eerste aanleg, de jeugdrechtbanken en de kortgedingrechters.”

De familiale geschillen (bv. echtscheiding, verblijfsregeling kinderen, alimentatie, ...) worden voortaan behandeld door de familierechtbank, ook als het dringend is. De jeugdrechtbank zal zich enkel nog buigen over de minderjarigen die zich in een verontrustende situatie bevinden of een als ‘misdrijf omschreven feit’ hebben gepleegd. Daarnaast wordt er binnen de familie- en jeugdrechtbank een of meerdere kamers voor minnelijke schikking opgericht, die de partijen trachten tot een akkoord te brengen.

Ook spoedeisende zaken in kort geding, zoals betwistingen over de verblijfsregeling en het onderhoudsgeld, behoren voortaan tot de bevoegdheid van de familierechter. De familierechtbank behandelt verder de voorlopige maatregelen tussen echtgenoten, wettelijk samenwonenden en feitelijk samenwonenden met kinderen. Die behoren dus niet langer tot de bevoegdheid van de vrederechter. Ter compensatie krijgt de vrederechter extra bevoegdheden ten aanzien van wilsonbekwamen en is hij voortaan bevoegd voor vorderingen tot 2500 euro in plaats van 1860 euro.

Helemaal nieuw is het familiedossier. Dat verzamelt alle procedures omtrent hetzelfde gezin en bevat dus ook alle vroegere beslissingen. Bij de jeugdrechtbank blijft er één dossier per kind.

Ook nieuw is dat de echtscheiding door onderlinge toestemming voortaan volledig schriftelijk kan verlopen als de echtgenoten bij de neerlegging van het verzoekschrift al meer dan zes maanden feitelijk gescheiden leven. Is dat niet het geval, dan moeten de echtgenoten voortaan slechts één keer in persoon voor de familierechter verschijnen.

¹ Wet van 30 juli 2013 betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank (BS 27 september 2013)

De wettekst over de familierechtbank omvat ook nog een uitbreiding van de regeling van het hoorrecht voor minderjarigen. Het verheugt de OVB dat eindelijk tegemoet wordt gekomen aan artikel 12 van het Kinderrechtenverdrag.

Voortaan heeft de minderjarige het recht om gehoord te worden in geschillen tussen zijn ouders over het ouderlijk gezag, de verblijfsregeling en het recht op persoonlijk contact. Hoe dat praktisch in zijn werk gaat, hangt af van de leeftijd van de minderjarige:

- Is de minderjarige twaalf jaar of ouder, dan licht de rechter de minderjarige via een informatieformulier in over zijn recht om gehoord te worden of om dit te weigeren.
- Is de minderjarige jonger dan twaalf jaar, dan krijgt de minderjarige geen informatieformulier toegestuurd. Toch kan hij gehoord worden op eigen verzoek, op verzoek van de partijen, van het openbaar ministerie of van de rechter ambtshalve. Bij een vraag van de minderjarige of van het openbaar ministerie kan de rechter dit niet weigeren. Gaat het verzoek uit van de partijen, dan kan hij dat wel.

De wetgever verplicht de bijstand van een advocaat bij dat hoorrecht niet en dat betreft de OVB. Advocaat Geert Decock, voorzitter van de commissie jeugdrecht bij de OVB: *“De OVB heeft nochtans herhaaldelijk bij de parlementsleden benadrukt dat die bijstand cruciaal is. Het is belangrijk dat de minderjarige zich op zijn gemak voelt en dat hij vrij zijn eigen mening kan geven, los van de wensen van zijn ouders. Een advocaat kan hem daarbij helpen. Wij vinden dit een gemiste kans. De partijen kunnen wel op eigen initiatief een advocaat raadplegen. Dat is een bestaande praktijk die men ongewijzigd laat. Toch biedt dit niet dezelfde garanties voor de minderjarige als een verplichte bijstand.”*

EINDE

Over de Orde van Vlaamse Balies

De Orde van Vlaamse Balies is het overkoepelend orgaan van alle advocaten die aan de 14 Vlaamse balies verbonden zijn. De Orde van Vlaamse Balies heeft tot doel voor een behoorlijke en efficiënte rechtsbedeling te ijveren, de praktijkuitoefening te bevorderen en overleg te plegen over alle onderwerpen die voor de advocatuur en de rechtzoekende van belang zijn. De meer dan 10 000 Vlaamse advocaten kiezen hun afgevaardigden voor de algemene vergadering. De algemene vergadering vormt het parlement, stippelt de belangrijkste beleidslijnen uit en duidt de leden van de raad van bestuur aan. De Orde van Vlaamse Balies is sinds 1 mei 2002 operationeel (inwerkingtreding K.B. 17.02.2002), maar was sinds 7 februari 1998 als 'Vereniging' actief.

Voor meer tekst en uitleg, consulteer www.advocaat.be

